

196

UCHWAŁA Nr 192 RADY MINISTRÓW

z dnia 3 września 1982 r.

w sprawie inwestycji centralnych.

W celu określenia zasad kwalifikacji, planowania i podejmowania inwestycji centralnych oraz w związku z art. 10 i 26 ustawy z dnia 26 lutego 1982 r. o planowaniu społeczno-gospodarczym (Dz. U. Nr 7, poz. 51) i art. 24 ustawy z dnia 26 lutego 1982 r. o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 7, poz. 54) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Inwestycjami centralnymi mogą być przedsięwzięcia inwestycyjne o strategicznym znaczeniu dla gospodarki narodowej, a zwłaszcza ważniejsze inwestycje surowcowo-energetyczne, w sferze infrastruktury technicznej, konsumpcji społecznej i ochrony środowiska naturalnego.

2. Szczegółowe zasady programowania, planowania, realizacji i rozliczania inwestycji centralnych określają wytyczne stanowiące załącznik nr 1 do uchwały.

§ 2. 1. Wniosek o zaliczenie konkretnego przedsięwzięcia do inwestycji centralnych przedstawia Przewodniczącemu Komisji Planowania przy Radzie Ministrów właściwy minister, zgodnie z koncepcją programową inwestycji, opracowaną według załącznika nr 2 do uchwały. Wniosek przedstawiany przez wojewodę lub prezydenta miasta stopnia wojewódzkiego wymaga

uprzedniego uzgodnienia z właściwym ministrem nadzorującym daną dziedzinę gospodarki narodowej.

2. Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów — na podstawie zgłoszonych wniosków oraz wyników przeprowadzonych, w uzasadnionych wypadkach, ekspertyz oraz konsultacji społecznych — przedstawia Radzie Ministrów propozycje uznania poszczególnych przedsięwzięć za inwestycje centralne oraz propozycje źródeł ich finansowania.

3. Rada Ministrów podejmuje wstępną decyzję akceptującą propozycję, o której mowa w ust. 2, upoważniając do umieszczenia inwestycji w imiennym wykazie inwestycji centralnych, stanowiącym część składową projektu narodowego planu społeczno-gospodarczego, zwanego dalej „NPSG”.

§ 3. 1. Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów w ramach projektu NPSG przedstawia imienny wykaz inwestycji centralnych, z jednoczesnym określeniem wielkości nakładów na te inwestycje.

2. Zatwierdzony w NPSG wykaz inwestycji centralnych stanowi podstawę do:

- 1) zawarcia umowy przez właściwego ministra z przyszłym inwestorem,

2) podjęcia przez inwestora niezbędnych prac przygotowawczych i organizacji procesu inwestycyjnego, a zwłaszcza zawarcia wstępnych porozumień z przyszłym wykonawcą oraz głównymi dostawcami wyposażenia inwestycji, a w wypadku dostaw z importu — do rozpoczęcia postępowania ofertowego.

3. Ogólna wielkość nakładów na inwestycje centralne, ustalona w NPSG, obejmuje także rezerwę na pokrycie uzasadnionego wzrostu kosztów ich realizacji oraz na ewentualne rozszerzenie inwestycji centralnych, zamieszczonych w wykazie, o którym mowa w ust. 1. Decyzje w sprawie wykorzystania rezerwy podejmuje Rada Ministrów w centralnych planach rocznych.

4. Rozpoczęcie realizacji inwestycji zamieszczonej w wykazie, o którym mowa w ust. 1, może nastąpić po włączeniu jej do centralnego planu rocznego, zatwierdzonego przez Radę Ministrów, z jednoczesnym określeniem wartości kosztorysowej, z podziałem nakładów na poszczególne lata realizacji, terminów realizacji, efektów oraz wielkości dotacji budżetowej w podziale na kwoty roczne na finansowanie danej inwestycji, a także środków dewizowych w wypadku importu centralnego.

5. W odniesieniu do dużych, wieloletnich programów inwestycyjnych, przewidzianych do realizacji etapami, decyzje zawarte w centralnych planach rocznych, zgodnie z ust. 4, upoważniają do podjęcia realizacji wyłącznie etapu określonego w tym planie.

6. Program rzeczowy inwestycji określają założenia techniczno-ekonomiczne, opracowane zgodnie z obowiązującymi przepisami i zatwierdzone przez właściwego ministra.

§ 4. Zgodnie z ustaleniami centralnego planu rocznego inwestor w celu zrealizowania inwestycji zawiera umowy zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

§ 5. 1. Zmiana podstawowych parametrów inwestycji centralnej w toku jej realizacji, powodująca, w skali większej niż 10%, zmniejszenie przyrostu zdolności produkcyjnej lub usługowej, dodatkowy przydział dewiz, wzrost wartości kosztorysowej, a w konsekwencji przyznanie lub zwiększenie dotacji budżetowej, a także opóźnienie terminu zakończenia inwestycji, może nastąpić na podstawie uchwały Rady Ministrów.

2. W pozostałych wypadkach zmianę parametrów inwestycji centralnej zatwierdza właściwy minister w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów i Ministrem Finansów, z uwzględnieniem opinii banku finansującego inwestycję realizowaną z udziałem kredytu.

3. Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów zapewni w rocznym sprawozdaniu z działalności za ubiegły rok, przedstawianym Sejmowi, informację o dokonanych zmianach, o których mowa w ust. 1 i 2.

§ 6. 1. Odbiór końcowy i przekazanie inwestycji centralnej lub jej wydzielonych fragmentów do eksploatacji oraz rozliczenie kosztów i efektów inwestycji następuje zgodnie z obowiązującymi przepisami szczególnymi, z uwzględnieniem ustaleń umowy zawartej między właściwym ministrem a inwestorem, stosownie do przepisu § 3 ust. 2.

2. Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów informuje Radę Ministrów w terminie do dnia 31 marca roku następnego o rzeczywistych kosztach zrealizowanych inwestycji centralnych i uzyskanych efektach w danym roku.

§ 7. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego — w ramach okresowej sprawozdawczości — zapewni informacje o inwestycjach centralnych w zakresie uzgodnionym z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów oraz Ministrem Finansów w zakresie sprawozdawczości z finansowania tych inwestycji.

§ 8. Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów określi w porozumieniu z:

1) Ministrem Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska ramowe zasady i tryb wnioskowania, planowania i realizacji inwestycji podejmowanych na podstawie decyzji właściwego terenowego organu administracji państwowej, o których mowa w art. 24 ust. 4 ustawy z dnia 26 lutego 1982 r. o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 7, poz. 54),

2) Ministrami Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska oraz Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych zasady projektowania inwestycji centralnych i innych.

§ 9. Ilekroć w uchwale jest mowa o ministrze, rozumie się przez to również kierownika urzędu centralnego, wojewodę oraz prezydenta miasta stopnia wojewódzkiego.

§ 10. Przepisy uchwały dotyczą inwestycji nowo rozpoczynanych oraz kontynuowanych.

§ 11. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: gen. armii W. Jaruzelski

Załącznik nr 1 do uchwały nr 192
Rady Ministrów z dnia 3 września
1982 r. (poz. 196)

WYTYCZNE

W SPRAWIE PROGRAMOWANIA, PLANOWANIA, REALIZACJI I ROZLICZANIA INWESTYCJI CENTRALNYCH

Rozdział 1

Zakres inwestycji centralnych.

§ 1. 1. Zgodnie z § 1 uchwały do inwestycji centralnych mogą być zaliczone następujące przedsięwzięcia inwestycyjne:

- 1) w dziedzinie rozwoju krajowej bazy surowcowo-paliwowej i energetycznej, zwłaszcza:
 - a) budowa nowych kopalń węgla, siarki, rud i innych podstawowych surowców,
 - b) budowa nowych elektrowni (ciepłych, wodnych i atomowych),

- c) budowa magistralnych linii energetycznych o napięciu 400 kV i wyższym,
- d) budowa magistralnych rurociągów,
- 2) w dziedzinie budowy i rozbudowy wielkiej infrastruktury technicznej, zwłaszcza:
 - a) budowie wodne, systemy wodociągowe, inwestycje związane z ochroną środowiska oraz inne wielkie inwestycje komunalne,
 - b) budowa i rozbudowa portów,
 - c) budowa nowych magistralnych linii i węzłów kolejowych oraz elektryfikacja kolei,
 - d) budowa lotnisk,
 - e) budowa autostrad, dróg szybkiego ruchu i innych wielkich odcinków komunikacyjnych,
 - f) budowa magistralnych linii kablowych i radiowych, węzłów telekomunikacyjnych oraz stacji nadawczych i ośrodków radiowo-telewizyjnych,
 - g) budowa dużych elektrociepłowni i ciepłowni zawodowych,
- 3) w dziedzinie infrastruktury społecznej, zwłaszcza inwestycje o szczególnym znaczeniu dla nauki, kultury narodowej i ochrony zdrowia.

2. Do inwestycji centralnych mogą być także zaliczone inne przedsięwzięcia o strategicznym znaczeniu dla gospodarki, w tym z wybranych ważnych kierunków dla rozwoju przemysłów przetwórczych, związanych z gospodarką żywnościową, oraz dotyczące realizacji umów i porozumień międzynarodowych zawartych na szczeblu rządowym, w szczególności w ramach ustalen integracyjnych Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej, a także w zakresie obronności i bezpieczeństwa kraju.

3. Ogólne wielkości nakładów na inwestycje centralne oraz imienny wykaz tych inwestycji określa NPSG.

Rozdział 2

Programowanie i planowanie inwestycji centralnych.

§ 2. 1. Podstawę do inicjowania oraz programowania i planowania inwestycji centralnych stanowią:

- 1) perspektywiczny plan rozwoju gospodarki narodowej oraz przestrzennego zagospodarowania kraju,
- 2) wieloletnie kompleksowe programy, problemowe, związane z rozwiązaniem szczególnie doniosłych i ważnych problemów społeczno-gospodarczych, o znaczeniu ogólnokrajowym,
- 3) podstawowe wieloletnie bilanse gospodarki narodowej, a w szczególności:
 - a) bilans paliw i energii,
 - b) bilans surowców krajowych,
 - c) bilans wodny,
 - d) bilans przewozowy transportu,
 - e) bilans handlowy i płatniczy w obrotach z zagranicą,
- 4) prognozy związane z oceną kształtowania się potrzeb w dziedzinach centralnie planowanych, których zaspokojenie wymaga podjęcia inwestycji centralnych,
- 5) ocena kształtowania się ogólnych możliwości inwestowania w gospodarce narodowej, ze szczególnym uwzględnieniem zaangażowania z tytułu kontynuowanych inwestycji centralnych, przechodzących na okres planowany, oraz potrzeb w zakresie własnych,

inwestycji przedsiębiorstw i władz terenowych, podejmowanych ze środków własnych i kredytów.

2. Prace, o których mowa w ust. 1, mające na celu wytypowanie inwestycji przewidzianych do podjęcia w planowanym okresie jako inwestycji centralnych, powinny być tak prowadzone, aby przygotowanie konkretnych centralnych przedsięwzięć inwestycyjnych było skoordynowane z terminami przygotowania NPSG.

§ 3. Wniosek o zaliczenie konkretnego przedsięwzięcia do inwestycji centralnych powinien obejmować:

- 1) akceptowaną przez wnioskującego właściwego ministra koncepcję programową inwestycji, opracowaną zgodnie z załącznikiem, zawierającą w szczególności:
 - a) podstawowe elementy charakterystyki techniczno-ekonomicznej inwestycji wraz z uzasadnieniem jej celowości, a także wariantami lokalizacyjnymi, opracowanymi zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami (nie dotyczy to inwestycji związanych z obronnością kraju),
 - b) kompleksową ocenę ekonomicznej efektywności przedsięwzięć proponowanych do podjęcia, opracowaną zgodnie z obowiązującymi przepisami,
 - c) ocenę pośrednich nakładów, a także możliwości ich realizacji i sfinansowania, oraz efektów w innych gałęziach i dziedzinach gospodarki, łącznie z efektami uzyskiwanymi w gospodarce narodowej z tytułu aktywizacji i zagospodarowania istniejących rezerw zdolności produkcyjnych (usługowych), dotychczas unieruchomionych na skutek braków zaopatrzeniowych w zakresie surowców i materiałów lub usług, stanowiących przedmiot inwestowania,
- 2) propozycję dotyczącą źródeł finansowania inwestycji w całości i w poszczególnych latach jej realizacji wraz z uzasadnieniem; propozycja ta wymaga zaopiniowania przez Ministra Finansów i prezesa banku, który ma finansować daną inwestycję.

Rozdział 3

Tryb podejmowania decyzji.

§ 4. 1. Przedsięwzięcie inwestycyjne będące przedmiotem wniosku, o którym mowa w § 3, w uzasadnionym wypadku podlega ekspertyzie przez ekspertów wyznaczonych przez Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów w uzgodnieniu z Ministrem Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki oraz Sekretarzem Naukowym Polskiej Akademii Nauk.

2. Ekspertyzie, o której mowa w ust. 1, podlega w szczególności koncepcja programowa inwestycji zarówno pod względem celowości i efektywności wnioskowanej inwestycji, jak i długookresowych skutków podejmowanego przedsięwzięcia dla całej gospodarki narodowej, a zwłaszcza skutków dla harmonizacji gospodarki w układzie powiązań międzybranżowych i przestrzennych, z uwzględnieniem konsekwencji dla środowiska naturalnego, a także skutków dla równowagi wewnętrznej i bilansu płatniczego kraju.

3. Jeżeli wnioskowana inwestycja centralna ma być realizowana z kredytów zagranicznych lub dostaw z importu albo jeżeli produkcja przewidziana jest przede wszystkim na eksport, wniosek, o którym mowa w § 3, powinien być poddany dodatkowej analizie i ocenie przez ekspertów wyznaczonych przez Ministra Handlu

Zagranicznego i Prezesa Banku Handlowego w Warszawie S.A., w celu oceny wpływu programowanych przedsięwzięć na bieżącą i przyszłościową równowagę bilansu handlowego i płatniczego w obrotach z zagranicą.

4. Wnioski dotyczące inwestycji centralnych, zwłaszcza wywierające istotny wpływ na rozmieszczenie sił wytwórczych i układ przestrzenny kraju, powinny być poddane przez właściwego ministra konsultacji społecznej przez udostępnienie koncepcji programowej i wyników ekspertyzy zamierzonej inwestycji odpowiednim organizacjom społecznym, zawodowym i środowiskowym (związkom zawodowym, Naczelnej Organizacji Technicznej, Polskiemu Towarzystwu Ekonomicznemu, Towarzystwu Urbanistów Polskich itp.).

Rozdział 4

Finansowanie inwestycji centralnych.

§ 5. 1. Inwestycje centralne realizowane przez przedsiębiorstwa państwowe są finansowane ze środków określonych w art. 24 ustawy z dnia 26 lutego 1982 r. o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 7, poz. 54).

2. Inwestycje centralne realizowane przez jednostki i zakłady budżetowe są finansowane według zasad obowiązujących te jednostki oraz zgodnie z ustaleniami centralnego planu rocznego.

3. Koszty przygotowania do realizacji inwestycji centralnej w zakresie prac projektowych i organizacji procesu inwestycyjnego są finansowane z dotacji budżetowej.

4. Dotacja budżetowa na finansowanie kosztów, o których mowa w ust. 3, może być planowana przez właściwego ministra w projekcie budżetu po podjęciu decyzji przez Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, określającej wielkość i zakres tych kosztów.

5. Koszty przygotowania do realizacji inwestycji, z której następnie zrezygnowano, zmniejszają fundusz stanowiący równowartość dotacji budżetowej otrzymanej na finansowanie tych kosztów.

Rozdział 5

Realizacja, odbiór i rozliczenie inwestycji centralnych.

§ 6. Odpowiedzialność inwestora za zrealizowanie inwestycji centralnej zgodnie z podjętą decyzją Rządu, a także obowiązki i odpowiedzialność właściwego ministra w tym zakresie określa umowa, o której mowa w § 3 ust. 2 uchwały.

§ 7. 1. Po przekazaniu inwestycji centralnej do eksploatacji inwestor jest zobowiązany do opracowania, w ciągu 60 dni od daty odbioru końcowego, ostatecznego rozliczenia zakończonej inwestycji lub jej etapu, zawierającego porównanie rzeczywistych kosztów realizacji, rozmiarów efektów (zdolności produkcyjnych lub usługowych), cyklu i terminów realizacji w stosunku do wielkości przyjętych w decyzji przy podejmowaniu inwestycji wraz z omówieniem i uzasadnieniem przyczyn i ewentualnych odchyżeń tych wielkości, a jeżeli inwestycja była finansowana z dotacji budżetowej lub z jej udziałem — rozliczenia środków, z których inwestycję sfinansowano, według źródeł tych środków.

2. W ciągu 60 dni po terminie określonym w założeniach techniczno-ekonomicznych do uzyskania poziomu wielkości produkcji i wskaźników techniczno-ekonomicznych użytkownik jest zobowiązany do sporządzenia rozliczenia z uzyskanych efektów produkcyjnych, ekonomicznych i finansowych wraz z przeprowadzeniem rachunku ekonomicznej efektywności inwestycji.

3. Dokumenty rozliczenia, o którym mowa w ust. 1 i 2, powinny być przekazane właściwemu ministrowi, bankowi finansującemu inwestycję i Głównemu Urzędowi Statystycznemu.

§ 8. 1. Właściwy minister — na podstawie rozliczenia, o którym mowa w § 7 ust. 1 i 2 — przedstawia Przewodniczącemu Komisji Planowania przy Radzie Ministrów oraz Ministrowi Finansów informację o zrealizowanej inwestycji w terminie miesiąca od daty opracowania rozliczeń.

2. Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów informuje Radę Ministrów o rozliczonych inwestycjach centralnych w trybie i terminach określonych w § 6 ust. 2 uchwały.

Załącznik nr 2 do uchwały nr 192 Rady Ministrów z dnia 3 września 1982 r. (poz. 196)

TREŚĆ „KONCEPCJI PROGRAMOWEJ INWESTYCJI CENTRALNYCH”

I. Część ogólna.

1. Cel i efekty przedsięwzięcia

(krótkie omówienie zadań związanych z inwestycją i spodziewane korzyści ogólnospołeczne bezpośrednie i pośrednie).

2. Zakres rzeczowy inwestycji podstawowej i inwestycje towarzyszące:

1) Inwestycja podstawowa

(krótki opis charakteru inwestycji z punktu widzenia budowlanego z podaniem podstawowych obiektów i ich wyposażenia, przewidywanego zajęcia powierzchni, a także powiązań zewnętrznych, dotyczących np. energii, wody, komunikacji).

2) Inwestycje towarzyszące i pośrednie

(wymienienie podstawowych tematów inwestycyjnych, które będą niezbędne do prawidłowego funkcjonowania inwestycji podstawowej z określeniem szacunkowo ich kosztów).

3. Koszt inwestycji i źródła finansowania

(przedstawienie kosztów inwestycji na podstawie wskaźników i analogii do inwestycji zrealizowanych, wskazane podanie przykładowo kosztów inwestycji zbliżonych, zrealizowanych za granicą).

4. Zatrudnienie

(omówienie spodziewanego zatrudnienia z podaniem jego struktury i pożądanych kwalifikacji).

5. Warunki i cykl realizacji inwestycji

(omówienie charakteru i rodzaju podstawowych

robót budowlano-montażowych oraz wynikających z nich potrzeb w zakresie potencjału wykonawczego i sprzętu, a także pożądany okres realizacji przedsięwzięcia).

6. Oddziaływanie inwestycji na środowisko naturalne (omówienie spodziewanych rodzajów i natężenia oddziaływania na środowisko naturalne oraz niezbędnych zabezpieczeń, takich jak specjalne urządzenia, strefy ochronne itp.).
7. Możliwe lokalizacje inwestycji (omówienie wariantów lokalizacji inwestycji opartych na wskazaniach lokalizacyjnych).

II. Część techniczno-ekonomiczna.

1. Program produkcji lub usług (ilość, asortyment, wartość, główni odbiorcy).
2. Zaopatrzenie surowcowo-kooperacyjne (wartość surowców, w tym importowanych, struk-

tura dostaw, proponowane rodzaje transportu, źródła dostaw i ewentualne uwarunkowania obejmujące kooperację bezpośrednią i pośrednią).

3. Podstawowe wyposażenie produkcyjne (rodzaj wyposażenia, możliwości dostaw krajowych, spodziewane możliwości importu wyposażenia i części zamiennych).
4. Spodziewane efekty ekonomiczne (bezpośrednie w zakładzie i pośrednie w gospodarce narodowej, rachunek ekonomicznej efektywności dla układu ekonomicznego wykonany metodą uproszczoną).
5. Rodzaj i natężenie czynników szkodliwych dla zdrowia oraz rodzaj zagrożeń wypadkowych, które mogą występować w procesie pracy w związku z charakterem produkcji, rodzajem technologii i stosowanych materiałów i którym zapobieżenia powinno być uwzględnione w technologii, wyposażeniu zakładu i przez zastosowanie innych środków profilaktycznych.